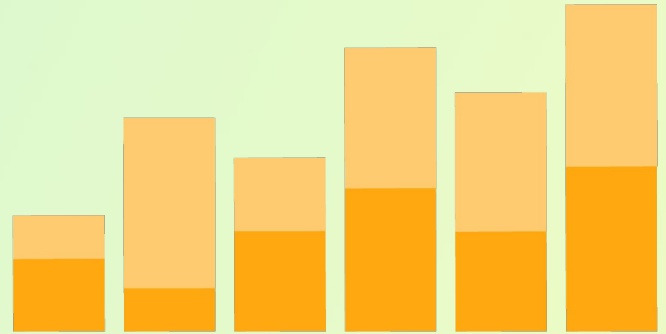

Miten yritykseni voisi hyödyntää digitaalisuutta?

Suomalaisten pk-yritysten digiosaaminen

Prior Konsultointi Oy
Tatu Kauppinen ja Jouni Kivikoski

12.11.2019

- Tutkimuksen suunnittelusta, tiedonkeruusta, analyysistä ja raportoinnista on vastannut **Prior Konsultointi Oy**.
- Tutkimuksen toimeksiantajat ovat **Elisa Oyj** ja **Suomen yrittäjät**.
- Tutkimukseen vastasi 382 yrittäjää, joista hieman yli neljäsosa on yksinyrittäjiä. Muut yrittäjät edustavat pääosin 2-50 hengen yrityksiä.
- Tutkimuksen virhemarginaali 95% luottamustasolla on 3-5 prosenttiyksikköä.

	Vastaajia	Osuus (%)
Henkilömäärä		
1 henki	109	29
2-4 henkeä	131	34
5-9 henkeä	75	20
Yli 10 henkeä	66	17
Liikevaihto		
Alle 200 000 euroa	159	42
200 001-1 000 000 euroa	152	40
Yli miljoona euroa	70	18
Toimiala		
Teollisuus	30	8
Kauppa, maahantuonti ja tukkukauppa	51	13
ICT	35	9
Rakentaminen	53	14
Liike-elämän palvelut	68	18
Matkailu ja majoitus	23	6
Terveys- ja sosiaalipalvelut	25	7
Muut palvelut	46	12
Muu	51	13
Perustettu		
Alle 2 vuotta sitten	35	9
2-5 vuotta sitten	89	23
6-10 vuotta sitten	72	19
Yli 10 vuotta sitten	182	48

Suurella osalla pk-yrityksiä haasteita digitaalisen osaamisen kanssa

- Pk-yritysten johdosta ja yrittäjistä joka toinen arvioi digitaalisen osaamisensa vähintään hyväksi, mutta ainoastaan hieman yli kolmanneksessa yrityksiä arvioitiin henkilöstön osaaminen hyväksi.
- Suurimpia haasteita digitaalisen osaamisen kehittämiseen ovat ajan puute ja sopivan kehittämistavan löytäminen.
- Digitaalisen osaamisen kehittyminen keskittyy: Mikäli yritys on kehittänyt viime aikoina osaamistaan, tulee se kehittämään sitä myös jatkossa erittäin suurella todennäköisyydellä.

Osaamisen kehittäminen kohdistuu usein myyntiin ja markkinointiin

- Myynti ja markkinointi ovat tärkeimpiä digitaalisen osaamiseen kehityskohteita. Digitaalinen markkinointi ja viestintä arvioitiin myös tärkeimmäksi tulevaisuuden muutostarpeeksi.
- Digitaalisen osaamisen kehittämistä tullaan tekemään useimmiten kouluttamalla. Palvelujen ostaminen digiasiantuntijoilta on myös huomattavasti todennäköisempää kuin osaajien palkkaaminen tai vuokraaminen.

Pilvipalvelut ovat arkipäiväistyneet, moni aikoo arvioida jatkossa 5G-tekniikan, automatiikan ja tekoälyn hyödyt

- Pilvipalvelut ovat käytössä jo noin 60 prosentissa tutkituista yrityksistä.
- Useammassa kuin joka kolmannessa yrityksessä aiotaan arvioida myös 5G-tekniikan, automatiikan ja tekoälyn hyödyt.
- 5G-tekniikan hyödyistä tietää jonkin verran joka toinen pk-yrittäjä. Verkon luotettavuutta pidetään kiinnostavimpana ominaisuutena.

Oikean palvelun löytäminen, tarvemäärittely ja ajanpuute hankaloittavat pk-yritysten digitalisoitumista

- Ainoastaan harvat pk-yritykset hahmottavat, miten he voisivat saada tehokkuutta toimintaansa digitaalisia teknologioita hyödyntämällä.
- Yritykset kaipaavatkin tietoa digitaalisuudesta sekä apua tarvemäärittelyyn ja oikean ratkaisun valitsemiseen.
- Ostotilanteessa suurin osa pk-yritysten johdosta ja yrittäjistä kokee, että on vaikea arvioida, mikä olisi relevantti ratkaisu omalle yritykselle. Lisäksi palveluiden laatua on hankala arvioida.
- Lisäksi pk-yritysten arjen hektisyys ja ajanpuute tekee kehittämisestä ja ostamisesta haasteellista.

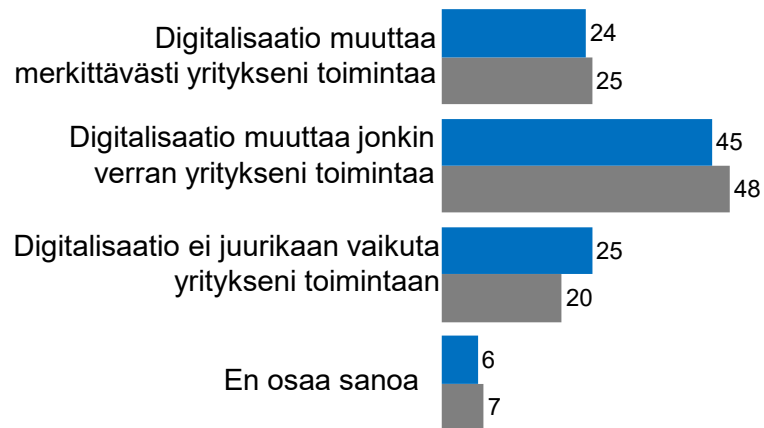
Moni ei tunne reaaliaikaista taloutta ja sen edellyttämät rakenteiset laskut ja kuitit aiheuttavat jonkin verran vastarintaa

- Noin 15 prosenttia pk-yrittäjistä tuntee reaaliaikaisen talouden hyvin ja hieman yli kolmannes jonkin verran.
- Rakenteisessa muodossa olevat laskut ovat käytössä noin 70 prosentissa työnantajayrityksistä ja joka kolmannella yksinyrittäjällä. Rakenteisia kuitteja käyttää noin joka neljäs pk-yritys.
- Joka neljäs työnantajayritys ja joka kolmas yksinyrittäjä suhtautuu kriittisesti pakolliseen rakenteisten laskujen ja kuittien käyttöönottoon siirtymäajan jälkeen.
- Vastaavasti joka viides työnantajayritys ja joka kuudes yksinyrittäjä ei pidä siitä ajatuksesta, että arvonlisäverotiedot siirtyisivät suoraan verottajalle.

Yrityksen digitaalisuuden aste (%)

Digitalisaation merkitys yrityksen liiketoiminnalle (%)

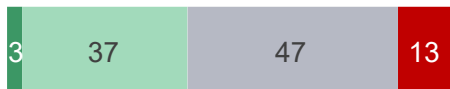
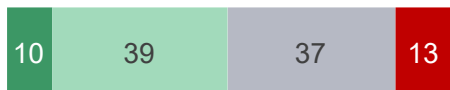

Digitaalinen osaaminen

Hieman yli kolmannes arvioi henkilöstönsä digiosaamisen hyväksi Yksinyrittäjät arvioivat kilpailijoiden digitaalisen osaamisen paremmaksi

Millaiseksi arvioit oman/yrityksesi johdon/henkilöstön/kilpailijoiden digiosaamisen tällä hetkellä? (%)

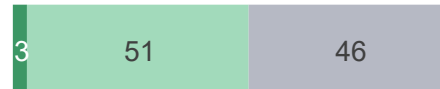
Työnantajayritykset (n=265)

Yksinyrittäjät (n=108)

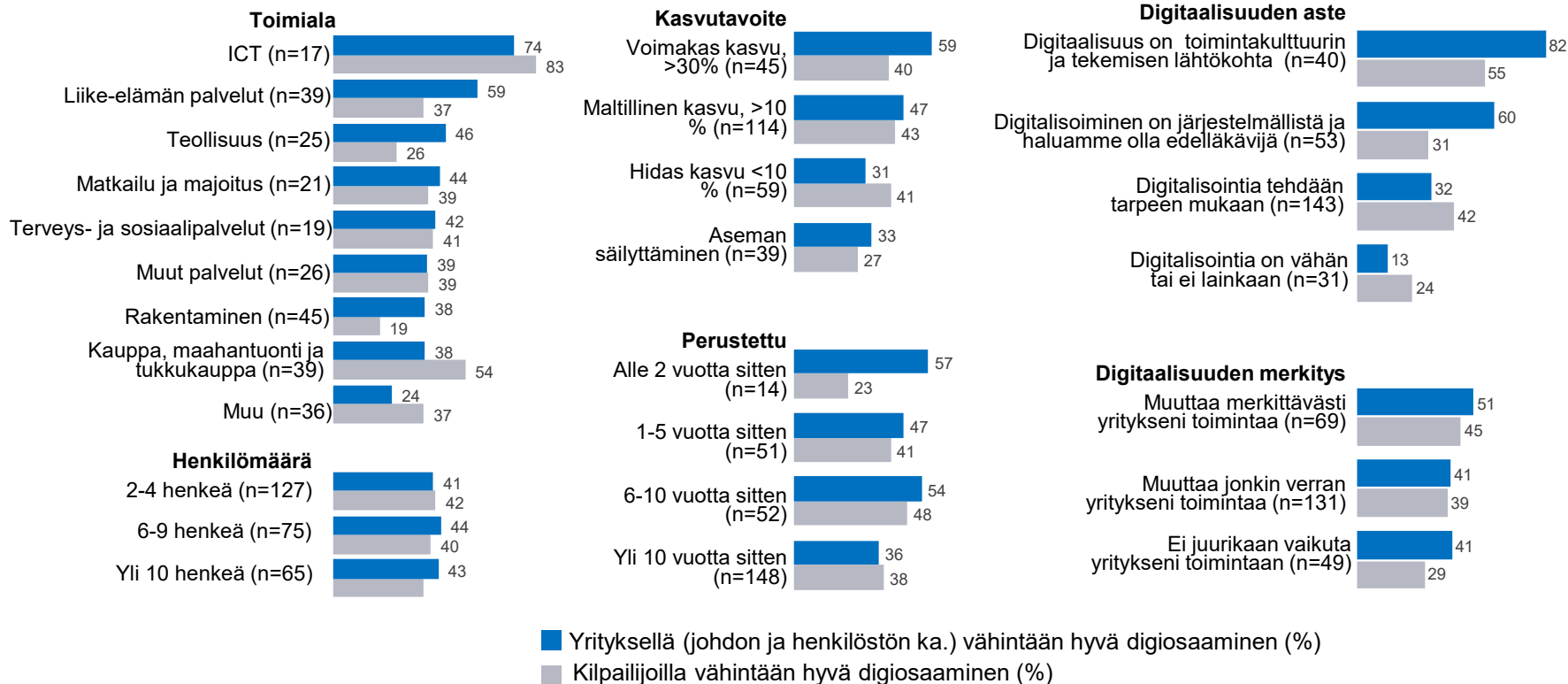
Henkilöstö

Erinomainen Kohtalainen
Hyvä Huono tai erittäin huono

Kasvat, nuoret ja digitaalisuutta arvostavat työnantajaryitykset arvioivat yrityksensä digiosaamisen kilpailijoitaan paremmaksi

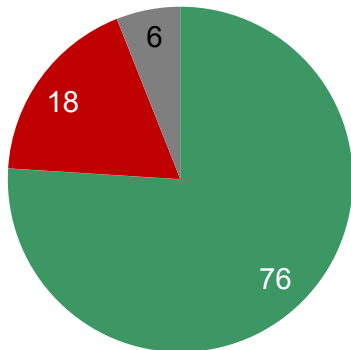
Työnantajaryitykset: Millaiseksi arvioit oman/yrityksesi johdon/henkilöstön/kilpailijoiden digiosaamisen tällä hetkellä?

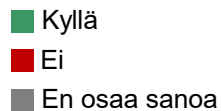
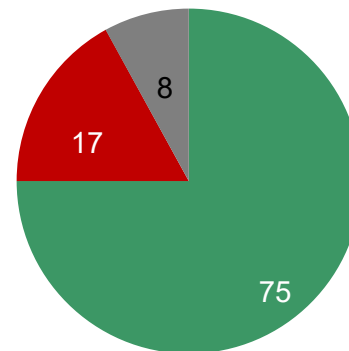
Kolme neljästä yrityksestä on kehittänyt digiosaamistaan viimeisen kahden vuoden aikana

Onko yrityksesi kehittänyt digiosaamistaan viimeisen kahden vuoden aikana? (%)

Työnantajayritykset
(n=265)

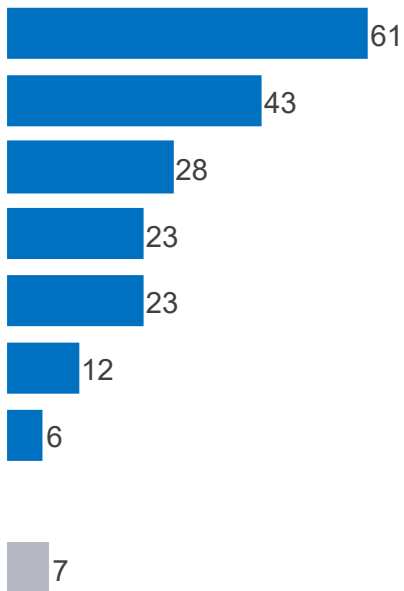

Yksinyrittäjät
(n=108)

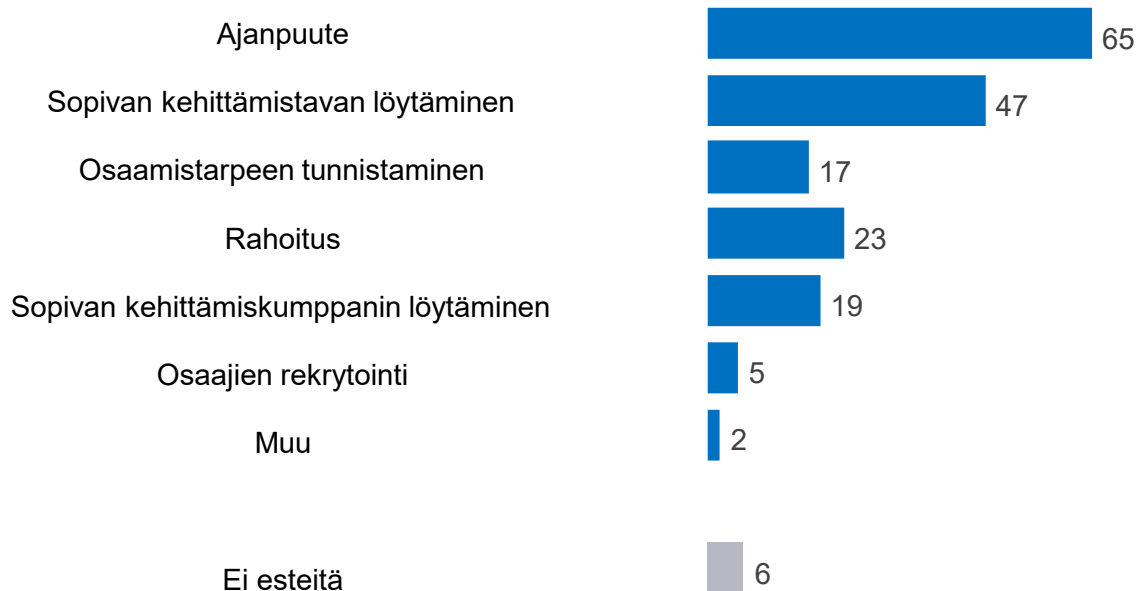

Millaisia esteitä tai haasteita yritykselläsi on ollut digiosaamisen kehittämisessä? (%)

Työnantajayritykset (n=201)

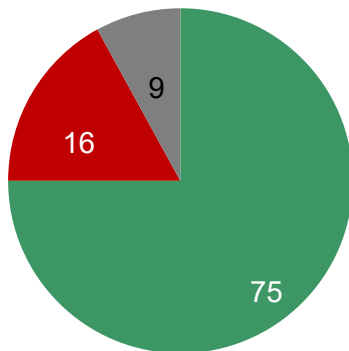
Yksinyrittäjät (n=81)

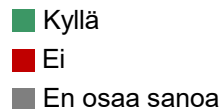
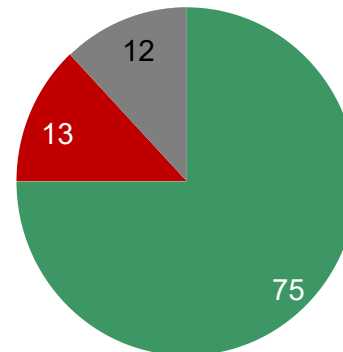
Harva yritys ei aio kehittää digiosaamistaan seuraavan kahden vuoden aikana

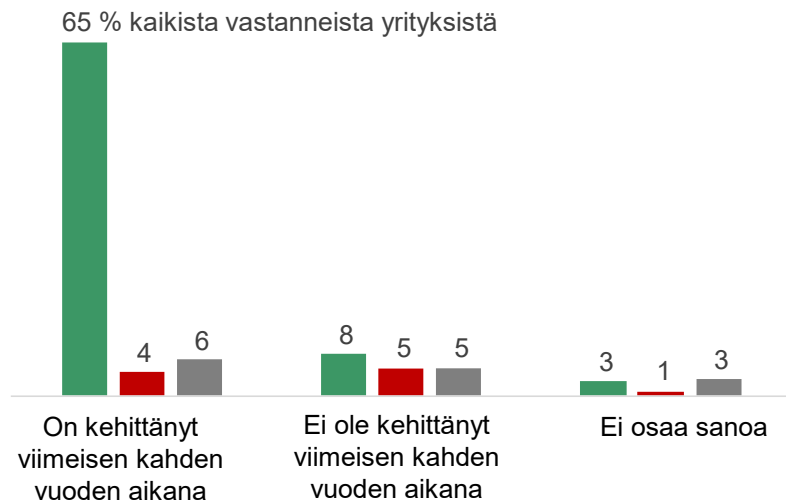
Tarvitseeko yrityksesi kehittää digiosaamistaan seuraavan kahden vuoden aikana? (%)

Työnantajayritykset
(n=265)

Yksinyrittäjät
(n=108)

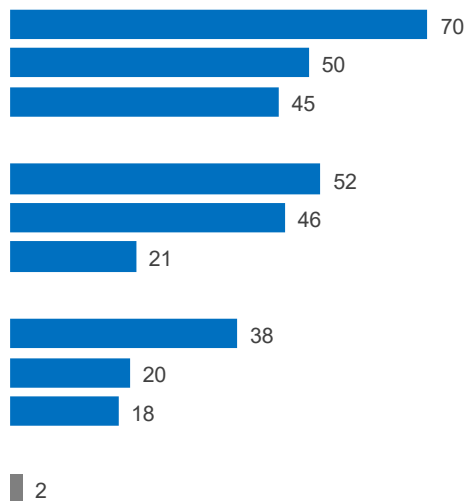

- Aikoo kehittää yrityksen digiosaamista seuraavan kahden vuoden aikana
- Ei aio kehittää yrityksen digiosaamista seuraavan kahden vuoden aikana
- Ei osaa sanoa

Millä liiketoiminnan osa-alueilla yrityksesi aikoo kehittää digiosaamistaan seuraavan kahden vuoden aikana? (%)

Työnantajayritykset (n=199)

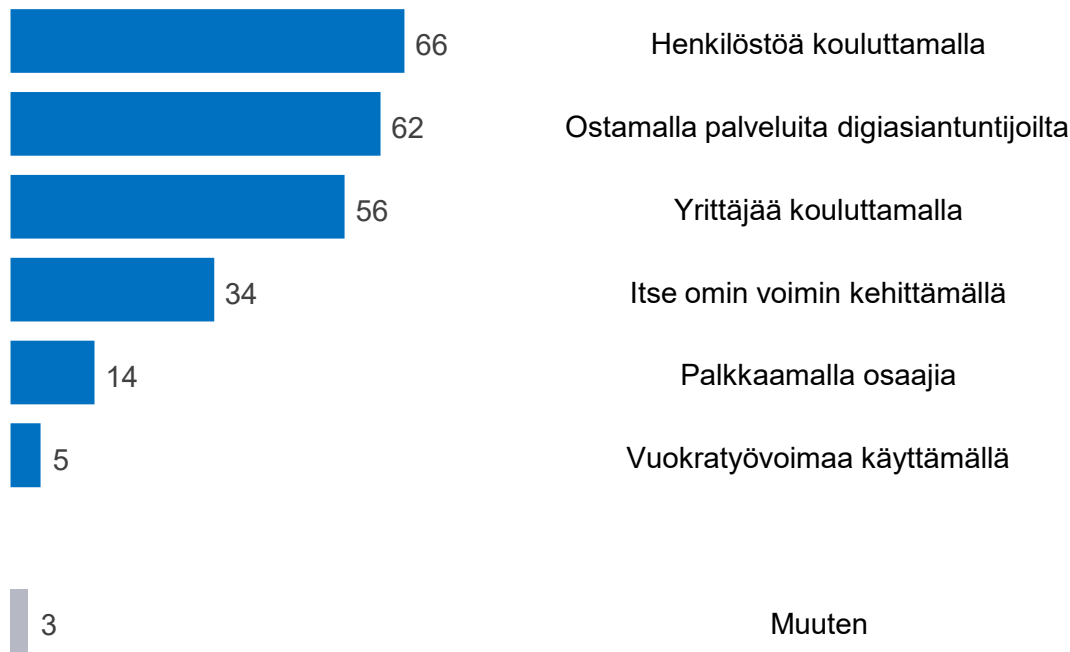
Yksinyrittäjät (n=81)

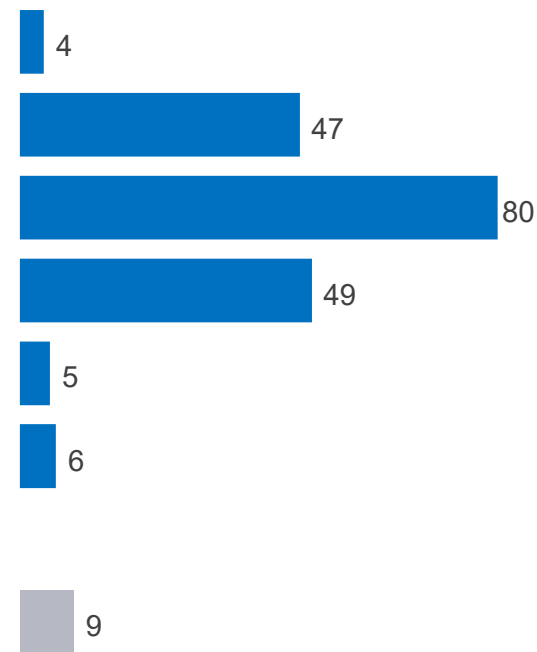
Yksinyrittäjät ovat kiinnostuneita itsensä kouluttamisesta Useampi kuin joka toinen työnantajayritys aikoo ostaa palveluita

Miten yrityksesi aikoo kehittää digiosaamista? (%)

Työnantajayritykset (n=199)

Yksinyrittäjät (n=81)

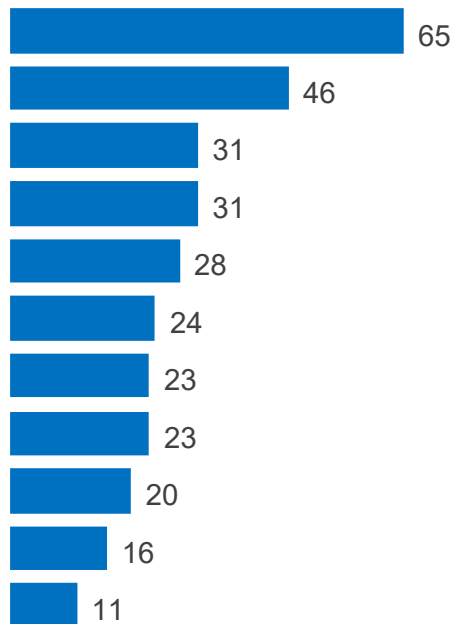

Muutostarpeet ja digitalisaation haasteet

Digitaalisen markkinoinnin kehittäminen on tärkein muutostarve

Mitkä seuraavista muutostarpeista ovat ajankohtaisia omassa yrityksessäsi seuraavan kahden vuoden aikana? (%)

Työnantajayritykset (n=250)

Digitaalisen markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen

Asiakaskokemuksen parantaminen

Tietoturvan parantaminen

Paperisen dokumentoinnin digitalisointi

Data, analytiikka ja tekoäly

Pilvipalveluihin siirtyminen

It-infrastruktuurin uudistaminen

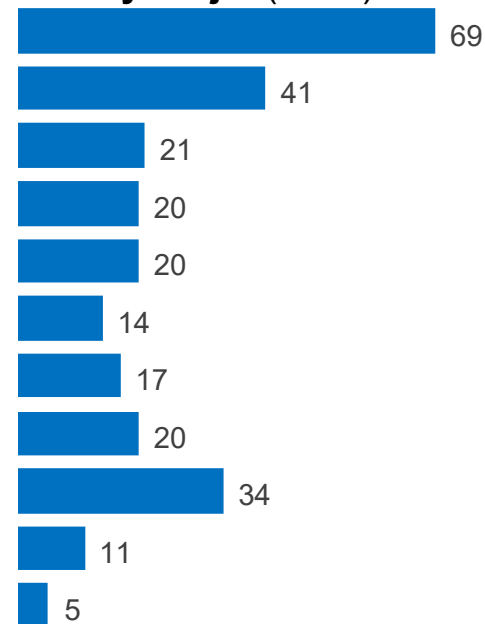
Digitaalisten työkalujen käyttöönotto

Digitalisointia edistävien verkostojen rakentaminen

Toistuvien työtehtävien automatisointi

Toimintojen integrointi ERP:n avulla

Yksinyrittäjät (n=98)

3

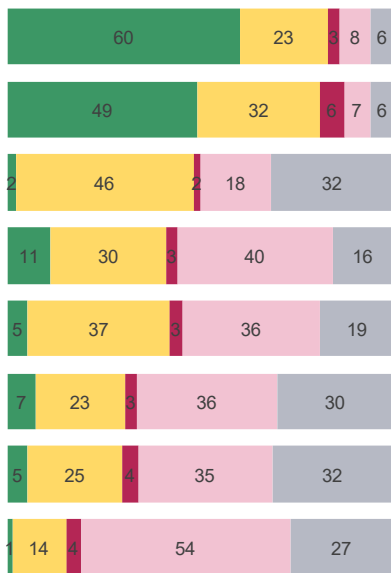
Muu

3

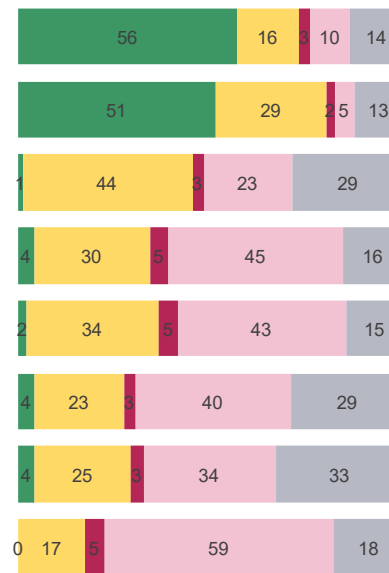
Onko yrityksessäsi pohdittu tai jopa arvioitu, miten seuraavat digitaaliset teknologiat ja palvelut voisivat tehostaa yrityksesi liiketoimintaa? (%)

Työnantajayritykset (n=250)

Yksinyrittäjät (n=98)

Pilvipalvelut
Tietoturva- ja kyberturvallisuusratkaisut
5G-teknologia
Automaatio ja robotiikka
Tekoäly
Esineiden internet (IoT, internet of things)
Big Data ja analytiikka
Lohkoketjut

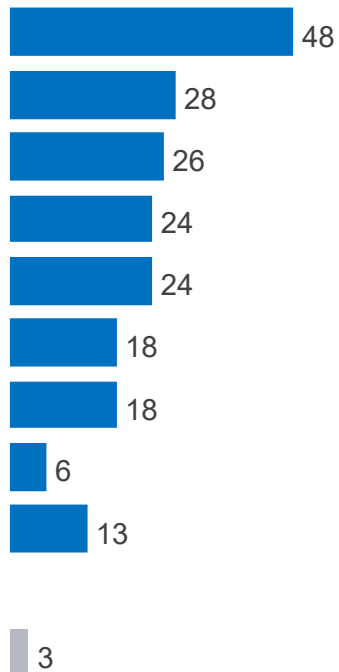
On arvioitu ja otettu käyttöön
Aiotaan arvioida jatkossa

On arvioitu ja päätetty olla ottamatta käyttöön
Ei kiinnostusta

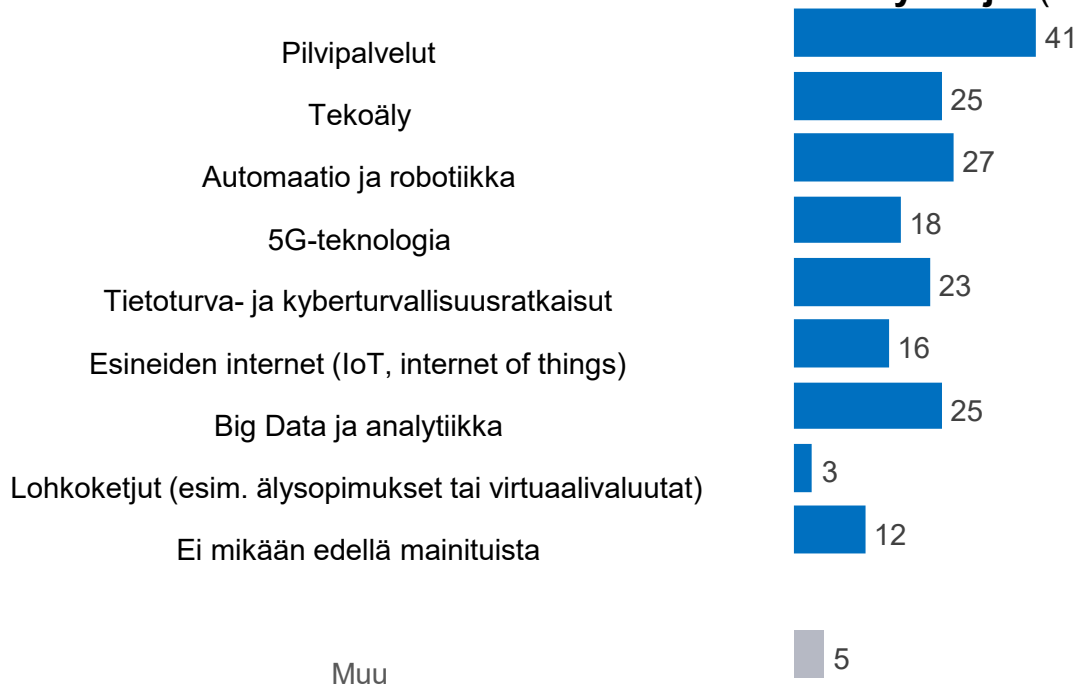
En osaa sanoa

Mitä seuraavista asioista pidät lupaavimpina innovaatioiden lähteinä yrityksellesi jatkossa? (%)

Työnantajayritykset (n=250)

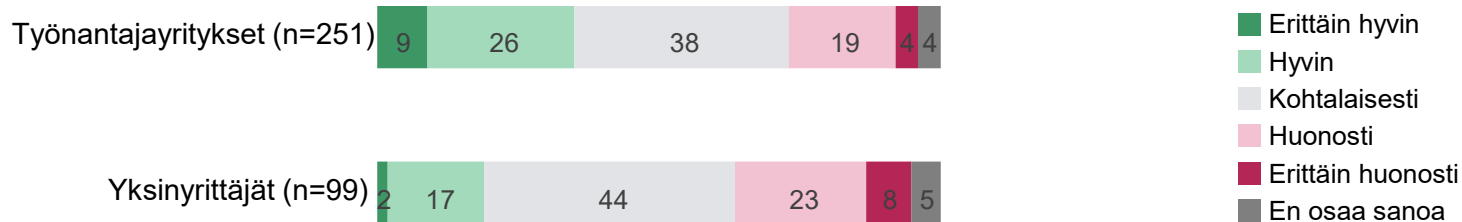

Yksinyrittäjät (n=98)

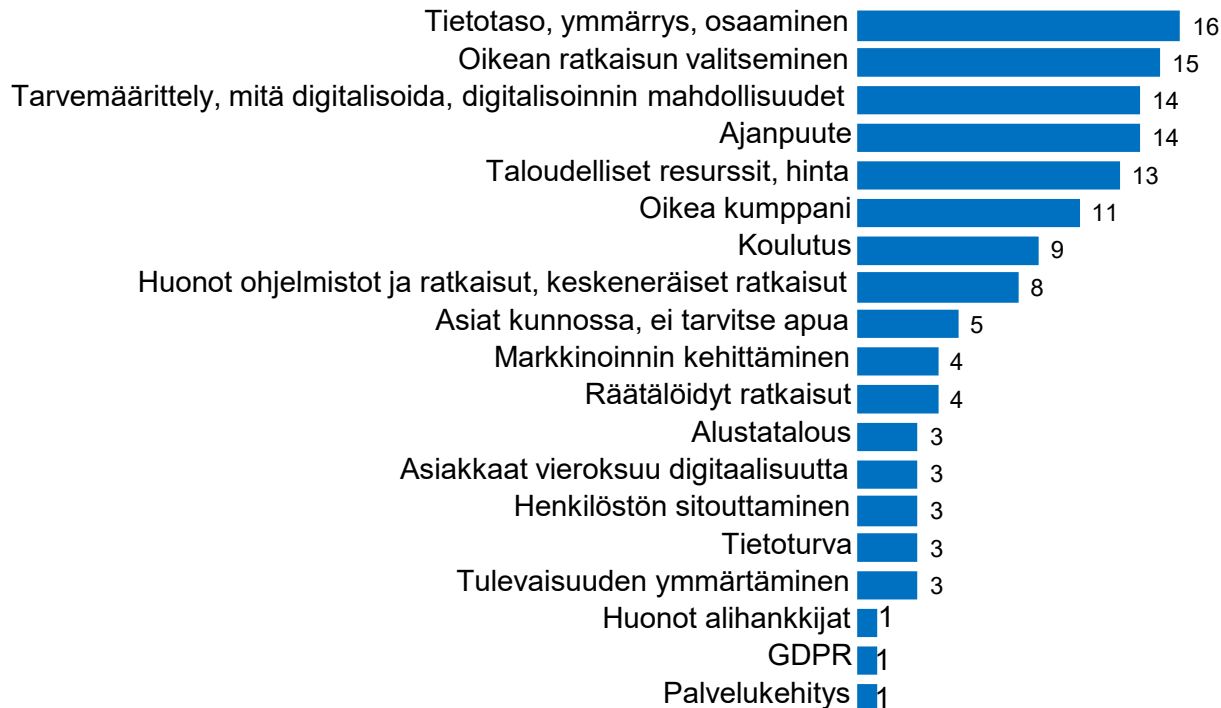

Teknologioiden arviointi on haasteellista erityisesti yksinyrittäjille

Kuinka hyvin hahmotat, miten yrityksesi voisi saada lisää tehokkuutta toimintaan tai kasvu edellä lueteltuja digitaalisia teknologioita hyödyntämällä? (%)

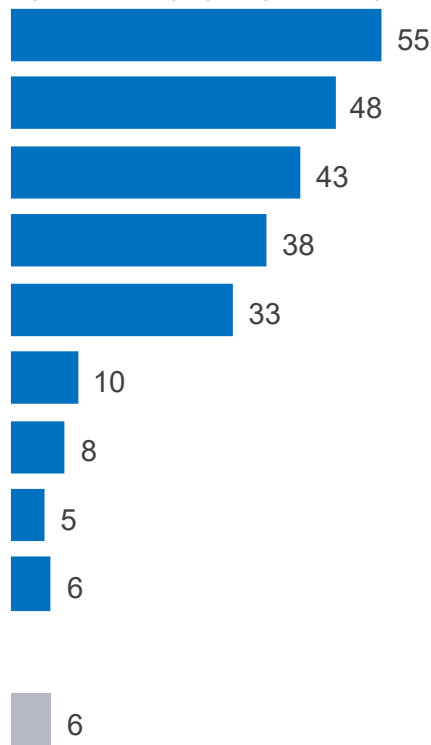
Mikä mielestäsi digitalisaatiossa on vaikeinta, mihin yrityksesi tarvitsisi erityisesti tukea? (luokiteltu avokysymys,%)

Ostotilanteessa oikean palvelun löytäminen ja palveluiden vertailu on haastavaa

Mikä digipalveluiden ostamisessa on mielestäsi vaikeinta? (%)

Työnantajayritykset (n=250)

Vaikea arvioida, mikä digipalvelu olisi relevanttein juuri meidän yrityksellemme

Eri palveluiden laatua on vaikea arvioida

Ajanpuute

Palvelujen hinta on liian korkea

Sopivan yhteistyökumppanin tai asiantuntijan löytäminen on hankalaa

Tietoturvamurrot mietityttävät

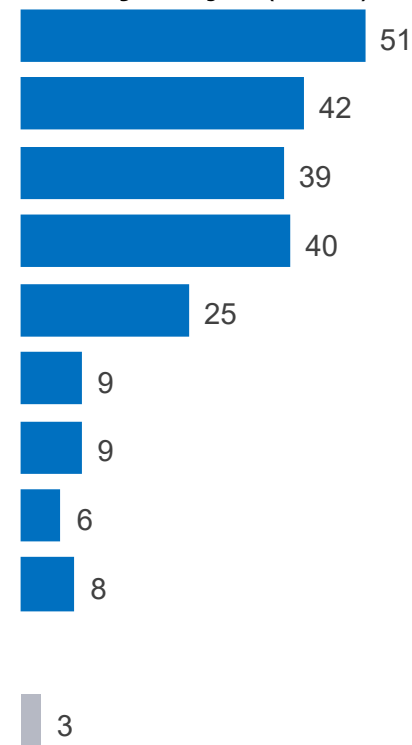
Asiakkaamme eivät ole toivoneet digipalveluja

Digipalvelut eivät hyödyttäisi asiakkaitamme

Ei mikään

Muu

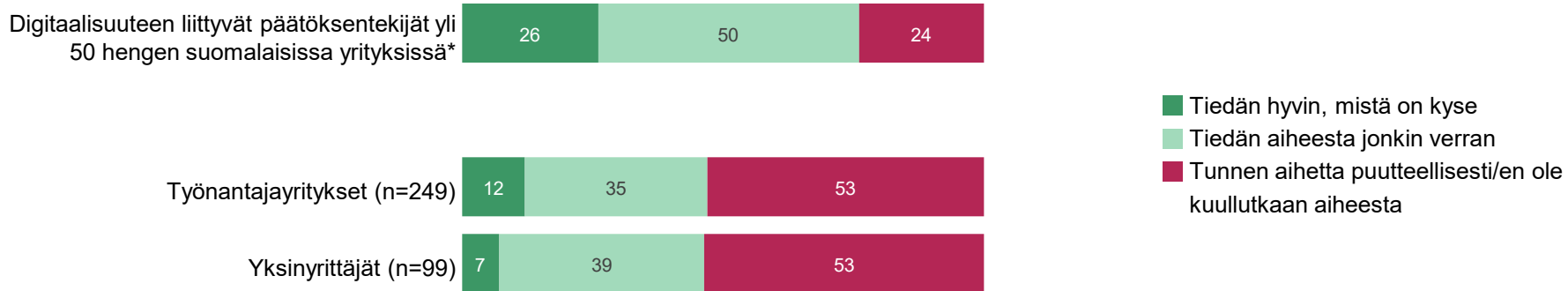
Yksinyrittäjät (n=98)

5G-tekniologian tunteminen ja hyödyt

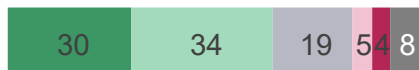
Joka toinen tietää 5G:n mahdollisuuksista jonkin verran

Kuinka hyvin tunnet 5G-verkkoa ja mitä se mahdollistaa teknisesti? (%)

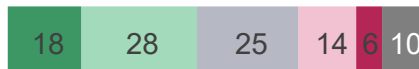

Kuinka hyödyllisinä pidät seuraavia 5G-teknologian ominaisuuksia yrityksesi kannalta? (%)

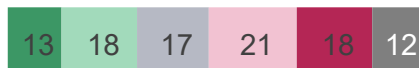
Työnantajayritykset

Luotettavan mobiilidatayhteyden takaaminen yritysten kaikkien laitteiden käyttöön

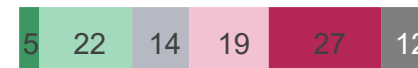
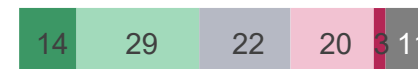
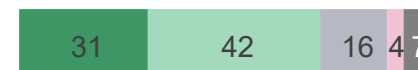

10-kertainen nopeus 4G-teknologiaan verrattuna

Mahdollisuus yhdistää suuri määrä sensoreita esimerkiksi koneiden ja tavaroiden seurantaan varten

Yksinyrittäjät

■ Erittäin hyödyllisenä
■ Hyödyllisenä
■ Kohtalaisen hyödyllisenä

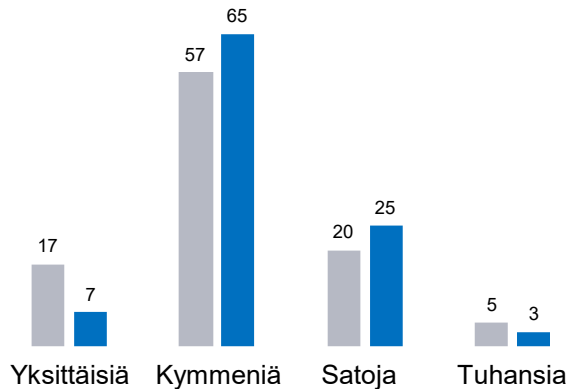
■ Melko hyödyttömänä
■ Täysin hyödyttömänä
■ En osaa sanoa

Reaaliaikainen talous

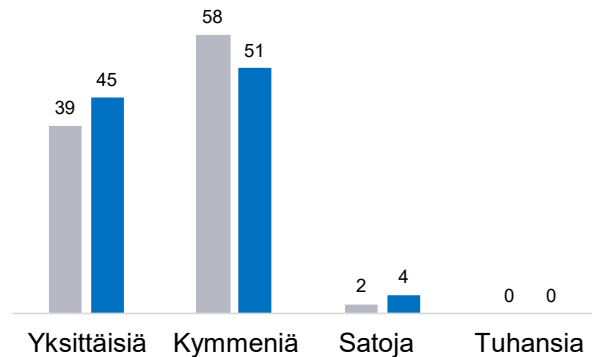
Joka viides työnantajayritys käsittelee satoja kuitteja

Kuinka monta laskua/kuittia yrityksesi käsittelee kuukaudessa? (%)

Työnantajayritykset (n=249)

Yksinyrittäjät (n=99)

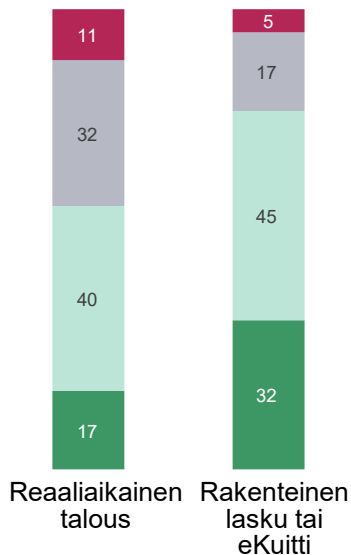
■ Kuitteja ■ Laskuja

Vain harva yrittäjä tuntee reaaliaikaisen talouden hyvin

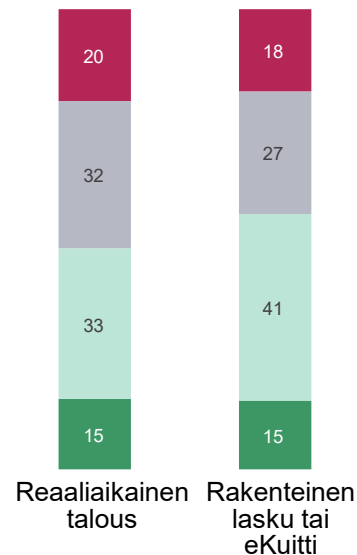
Tiedätkö, mitä reaaliaikaisella taloudella tarkoitetaan? (%)

Tiedätkö, mitä rakenteisessa muodossa olevalla sähköisellä verkkolaskulla ja sähköisellä kuitilla (eKuitti) tarkoitetaan? (%)

Työnantajayritykset (n=249)

Yksinyrittäjät (n=99)

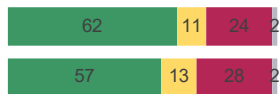

- En ole kuullutkaan aiheesta
- Olen kuullut aiheesta, mutta en tunne sitä paremmin
- Tiedän aiheesta jotain
- Tunnen aiheen hyvin

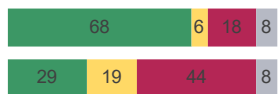
Harvalla on käytössä rakenteisessa muodossa olevat sähköiset kuitit

Mitkä seuraavista yritykselläsi on käytössä? (%)

Työnantajayritykset (n=249)

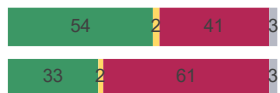
Sähköinen taloushallintojärjestelmä

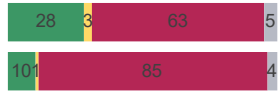
Tilitoimisto, jonka kanssa asioidaan sähköisesti

Rakenteisessa muodossa olevat verkkolaskut

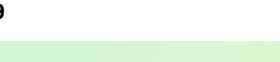
Rakenteisessa muodossa olevat sähköiset kuitit

Verkkokauppa, jossa yleisimmät maksamisen tavat*

Lähimaksun mahdollistava korttimaksupääte*

Kassajärjestelmään integroitu maksupääte*

Internetiin kytketty online-kassajärjestelmä*

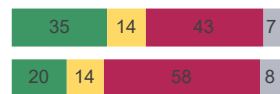
Korttimaksupääte ilman lähimaksuja*

Mobiilimaksu*

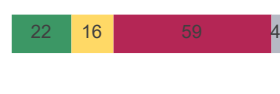
Yksinyrittäjät (n=99)

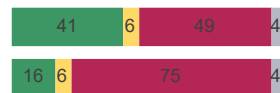
Sähköinen taloushallintojärjestelmä

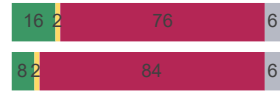
Tilitoimisto, jonka kanssa asioidaan sähköisesti

Rakenteisessa muodossa olevat verkkolaskut

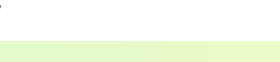
Rakenteisessa muodossa olevat sähköiset kuitit

Verkkokauppa, jossa yleisimmät maksamisen tavat*

Lähimaksun mahdollistava korttimaksupääte*

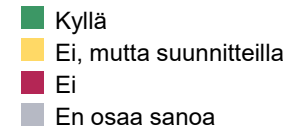

Kassajärjestelmään integroitu maksupääte*

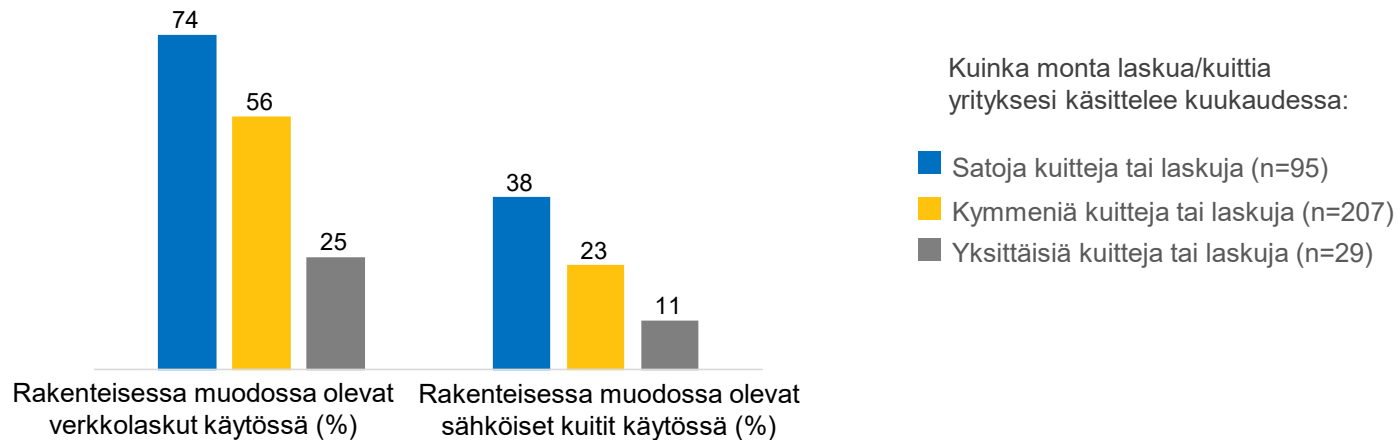
Internetiin kytketty online-kassajärjestelmä*

Korttimaksupääte ilman lähimaksuja*

Mobiilimaksu*

*Kysytty, jos kuluttaja-asiakkaita, (n=103/49)

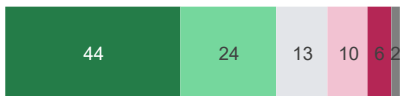

Arvioi seuraavia väittämiä (%)

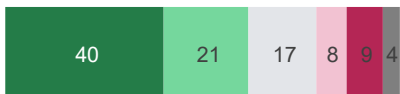
Työnantajayritykset

Manuaalista kirjanpitoäytä on yrityksissä vähennettävä taloushallintoa automatisoimalla

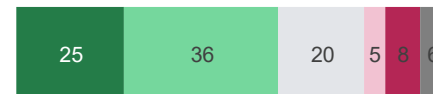
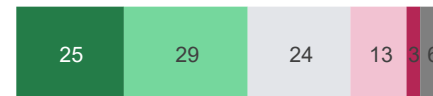
Paperisista laskuista ja kuiteista on luovuttava ja siirryttävä rakenteisessa muodossa oleviin verkkolaskuihin ja sähköisiin kuitteihin

Arvonlisäverotietojen on siirryttävä automaattisesti yritysten maksutapahtumista Verohallintoon

Yksinyrittäjät

Eniten laskuttavista noin 40 prosenttia haluaisi ehdottomasti, että arvonlisäverotiedot siirtyvät automaattisesti verottajalle

Arvioi seuraavia väittämiä (%)

Manuaalista kirjanpitoäytä on yrityksissä vähennettävä taloushallintoa automatisoimalla

Paperisista laskuista ja kuiteista on luovuttava ja siirryttävä rakenteisessa muodossa oleviin verkkolaskuihin ja sähköisiin kuitteihin

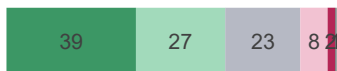
Arvonlisäverotietojen on siirryttävä automaattisesti yritysten maksutapahtumista Verohallintoon

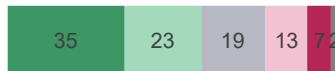
Satoja kuitteja tai laskuja (n=95)

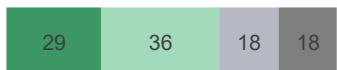
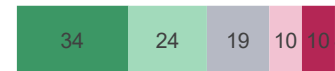
Satoja kuitteja tai laskuja (n=95)

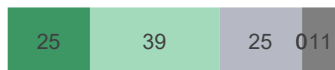
Kymmeniä kuitteja tai laskuja (n=207)

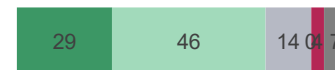
Kymmeniä kuitteja tai laskuja (n=207)

Yksittäisiä kuitteja tai laskuja (n=29)

Yksittäisiä kuitteja tai laskuja (n=29)

Neljännes työnantajayrityksistä ja joka kolmas yksinyrittäjä suhtautuu kielteisesti rakenteisessa muodossa olevien laskujen ja kuittien pakollisuuteen

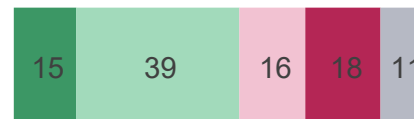
Miten suhtaudut siihen, että kaikkien yritysten olisi otettava tietyn siirtymäajan jälkeen käyttöön... (%)

Työnantajayritykset

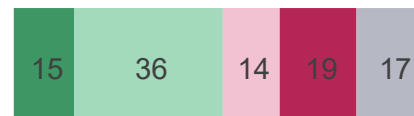
Yksinyrittäjät

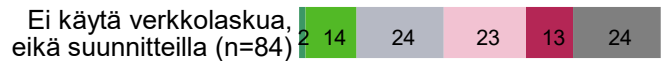
Rakenteisessa muodossa olevat verkkolaskut?

Rakenteisessa muodossa olevat sähköiset kuitit?

Kuinka vaativaksi rakenteisessa muodossa olevien verkkolaskujen käyttöönoton? (%)

Kuinka vaativaksi rakenteisessa muodossa olevien sähköisten kuittien käyttöönoton? (%)

- Helppoa
- Melko helppoa
- Ei erityisen vaativaa, muttei helppoakaan
- Vaativaa
- Erittäin vaativaa
- En osaa sanoa

Suurella osalla pk-yrityksiä haasteita digitaalisen osaamisen kanssa

- Pk-yritysten johdosta ja yrittäjistä joka toinen arvioi digitaalisen osaamisensa vähintään hyväksi, mutta ainoastaan hieman yli kolmanneksessa yrityksiä arvioitiin henkilöstön osaaminen hyväksi.
- Suurimpia haasteita digitaalisen osaamisen kehittämiseen ovat ajan puute ja sopivan kehittämistavan löytäminen.
- Digitaalisen osaamisen kehittyminen keskittyy: Mikäli yritys on kehittänyt viime aikoina osaamistaan, tulee se kehittämään sitä myös jatkossa erittäin suurella todennäköisyydellä.

Osaamisen kehittäminen kohdistuu usein myyntiin ja markkinointiin

- Myynti ja markkinointi ovat tärkeimpiä digitaalisen osaamiseen kehityskohteita. Digitaalinen markkinointi ja viestintä arvioitiin myös tärkeimmäksi tulevaisuuden muutostarpeeksi.
- Digitaalisen osaamisen kehittämistä tullaan tekemään useimmiten kouluttamalla. Palvelujen ostaminen digiasiantuntijoilta on myös huomattavasti todennäköisempää kuin osaajien palkkaaminen tai vuokraaminen.

Pilvipalvelut ovat arkipäiväistyneet, moni aikoo arvioida jatkossa 5G-tekniikan, automatiikan ja tekoälyn hyödyt

- Pilvipalvelut ovat käytössä jo noin 60 prosentissa tutkituista yrityksistä.
- Useammassa kuin joka kolmannessa yrityksessä aiotaan arvioida myös 5G-tekniikan, automatiikan ja tekoälyn hyödyt.
- 5G-tekniikan hyödyistä tietää jonkin verran joka toinen pk-yrittäjä. Verkon luotettavuutta pidetään kiinnostavimpana ominaisuutena.

Oikean palvelun löytäminen, tarvemäärittely ja ajanpuute hankaloittavat pk-yritysten digitalisoitumista

- Ainoastaan harvat pk-yritykset hahmottavat, miten he voisivat saada tehokkuutta toimintaansa digitaalisia teknologioita hyödyntämällä.
- Yritykset kaipaavatkin tietoa digitaalisuudesta sekä apua tarvemäärittelyyn ja oikean ratkaisun valitsemiseen.
- Ostotilanteessa suurin osa pk-yritysten johdosta ja yrittäjistä kokee, että on vaikea arvioida, mikä olisi relevantti ratkaisu omalle yritykselle. Lisäksi palveluiden laatua on hankala arvioida.
- Lisäksi pk-yritysten arjen hektisyys ja ajanpuute tekee kehittämisestä ja ostamisesta haasteellista.

Moni ei tunne reaaliaikaista taloutta ja sen edellyttämät rakenteiset laskut ja kuitit aiheuttavat jonkin verran vastarintaa

- Noin 15 prosenttia pk-yrittäjistä tuntee reaaliaikaisen talouden hyvin ja hieman yli kolmannes jonkin verran.
- Rakenteisessa muodossa olevat laskut ovat käytössä noin 70 prosentissa työnantajayrityksistä ja joka kolmannella yksinyrittäjällä. Rakenteisia kuitteja käyttää noin joka neljäs pk-yritys.
- Joka neljäs työnantajayritys ja joka kolmas yksinyrittäjä suhtautuu kriittisesti pakolliseen rakenteisten laskujen ja kuittien käyttöönottoon siirtymäajan jälkeen.
- Vastaavasti joka viides työnantajayritys ja joka kuudes yksinyrittäjä ei pidä siitä ajatuksesta, että arvonlisäverotiedot siirtyisivät suoraan verottajalle.